

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ “ОСИГУРЯВАНЕ И КРАТКОСРОЧНИ ПЛАЩАНИЯ”

УКАЗАНИЕ

ОТНОСНО: Прилагане на Закона за бюджета на ДОО за 2012 г. /обн. ДВ, бр. 100 от 20.12.2011 г./ и направените изменения в Кодекса за социално осигуряване, свързани с краткосрочните обезщетения и контролно-ревизионната дейност.

С § 6 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за бюджета на ДОО (ПЗР на ЗБДОО), в сила от 1 януари 2012 г., са направени изменения в Кодекса за социално осигуряване, както следва:

I. Парични обезщетения за болест, майчинство и трудоустрояване.

Изменени са разпоредбите на **чл. 41, ал. 1, чл. 47, ал. 2 и чл. 48, ал. 2 от КСО**, съгласно които периодът, от който се изчисляват паричните обезщетения за временна неработоспособност с начало след 31.12.2011 г. и паричните обезщетения при трудоустрояване, с начало на трудоустрояването също след 31.12.2011 г., се увеличава от 12 на **18 календарни месеца**.

Съгласно изменението в текста на **чл. 49, ал. 1 от КСО** от 1 януари 2012 г. периодът, от който се изчисляват паричните обезщетения при бременност и раждане с начало на отпуска след 31.12.2011 г. се увеличава от 18 на **24 календарни месеца**.

Паричните обезщетения за временна неработоспособност, при трудоустрояване и за бременност и раждане, отпуснати с начална дата до 31 декември 2011 г. включително, продължават да се изплащат в определения им досегашен размер до изтичане на съответните срокове (**§ 11 от ПЗР на ЗБДОО**).

Следва да имате предвид, че от 1 януари 2012 г. размерът на **еднократната помощ при смърт на осигуреното лице** ще се определя ежегодно със Закона за бюджета на ДОО за всяка календарна година. За 2012 г. е определен размер на еднократната помощ **540 лв. (чл. 12 от ЗБДОО)**. Във връзка с тази промяна, в чл. 11, ал. 2, чл. 12, ал. 2 и в чл. 13, ал. 2 думите “в общ размер на две минимални работни заплати” са заличени.

Размерът на месечното парично обезщетение за отглеждане на малко дете по **чл. 53, ал. 1 и ал. 2 от КСО** за 2012 г. се запазва - **240 лв. (чл. 11 от ЗБДОО)**.

За 2012 г. се запазва и действието на **§ 22о от ПЗР на КСО**, поради което и за 2012 г. за първите три работни дни от временната неработоспособност осигурителят ще заплаща на осигуреното лице възнаграждение.

II. Парични обезщетения за безработица.

С промяната в текста на **чл. 54а, ал. 1, т. 2 от КСО** се регламентира ново условие за придобиване право на парично обезщетение за безработица - лицето да не е придобило право на пенсия за осигурителен стаж и възраст или пенсия за ранно пенсиониране в Република България, или пенсия за старост в друга държава.

На основание изменения текст на **чл. 54д, ал. 1, т. 3 от КСО**, изплащането на ПОБ (независимо от правопораждащата му дата) се прекратява при придобиване след 31.12.2011 г. право на някой от посочените видове пенсии.

С цел предотвратяване на неоснователно отпускане на парични обезщетения за

безработица на лица, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, следва да продължи прилагането на процедурата, съгласно указателно писмо на ГД "ОКП" и ГД "Пенсии", изх. № 91-01-221 на Националния осигурителен институт от 02.09.2011 г., в частта ѝ до преценката правото на пенсия и предоставянето на издадената от дирекция/отдел "Пенсии" служебна бележка на отдел/сектор "ПОБГВ". На лицата, навършили възрастта за придобиване право на пенсия, ПОБ следва да се отпусне, ако са изпълнени останалите условия на чл. 54а, ал. 1 от КСО, и да се спре производството по изплащане на ПОБ от същата дата на основание чл. 54г, ал. 4 от КСО до извършване на преценката относно правото на пенсия.

Към настоящото указателно писмо прилагаме изменените образци на заявлението за отпускане на ПОБ, приложение № 1 към чл. 1, ал. 1, и на декларацията за промяна в обстоятелствата за изплащане на ПОБ, приложение № 5 към чл. 3 от НОИПОБ, които следва да се използват до обнародването им като приложения към НОИПОБ. Същите са публикувани на Интернет страницата на НОИ, меню "Парични обезщетения и помощи". В ТП на НОИ следва да се създаде необходимата организация за размножаването и предоставянето им на безработните лица.

С изменения текст на **чл. 54б, ал. 1 от КСО** се регламентира определяне на размера на паричното обезщетение за безработица от среднодневното възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" за **последните 24 календарни месеца**, предхождащи месеца на прекратяване на осигуряването. По този ред се определя размерът на паричното обезщетение за безработица на лицата с прекратено правоотношение след 31.12.2011 г. Размерът на паричните обезщетения за безработица на лицата с прекратени правоотношения до 31 декември 2011 г. включително, се определя по досегашния ред (**§ 11 от ПЗР на ЗБДОО**).

Във връзка с направените изменения, от 01.01.2012 г. в ПП "ПОБ" се въвеждат следните нови контролни функции:

➤ В електронното досие на всички лица, които **към правопораждащата за отпускане на ПОБ дата** са навършили възраст по чл. 68 от КСО за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, в меню "Отпускане на ПОБ", подменю "Данни за регистрация" се визуализира текст "Лицето е навършило възрастта за придобиване право на пенсия по чл. 68 от КСО".

➤ В електронното досие на всички лица, които **през периода на отпуснатото ПОБ** навършват възраст по чл. 68 от КСО за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, в меню "Отпускане на ПОБ", подменю "Разпореждания" се визуализира текст "Лицето навършва възраст за придобиване право на пенсия по чл. 68 от КСО на (дата)".

➤ Дава се възможност от ПП "ПОБ" да се генерират по ПРМ списъци на лица, които през определен (зададен) период от време (напр. за всеки месец) навършват възрастта по чл. 68 от КСО с цел своевременно предприемане на необходимите действия.

В разпорежданията за отказ за отпускане на ПОБ и за прекратяване изплащането на ПОБ се добавят нови основания и мотиви.

За 2012 г. **минималният дневен размер на паричното обезщетение за безработица** не се променя и е **7,20 лв. (чл. 10 от ЗБДОО)**.

Запазва се и **максималният месечен размер на гарантираните вземания по чл. 22, ал. 2 и чл. 23, ал. 2 - 1000 лв. (чл. 16, ал. 2 от ЗБДОО)**.

III. Контролно-ревизионна дейност.

С направеното изменение в текста на **чл. 110, ал. 1 т. 1 от КСО** се регламентира съставянето на ревизионни актове за причинени щети от неправилно удостоверяване на осигурителен стаж или осигурителен доход, както и от отменени актове на медицинската експертиза поради нарушаване на нормативните разпоредби при издаването им.

С промяната на **чл. 115, ал. 4 от КСО** дължимите от държавното обществено осигуряване вземания се погасяват с изтичане на тригодишна давност, считано от 1 януари на годината, следваща годината за която се отнасят.

С изменения текст на **чл. 349, ал. 1 от КСО** е създадена възможност за налагане на **имуществена санкция на осигурителите** - юридически лица и еднолични търговци, **от 500 до 2000 лв.** за всеки отделен случай.

Приложение: съгласно текста.